

Članak XI.

O osnovi odnošenja sproću Ugarske i Austrije po odboru člankom VIII. izaslanom podnešenoj.

Na predlog Odbora člankom VIII. ovog Sabora izaslanog, Sabor ovaj želeći celokupnost Austrijske monarhie uzdržati, slobodu naroda svog političnim garancijama osigurati, razčepljene udove njegove u jedno skopčati, i u prijateljskom savezu sa ugarskim pucima i nadalje ostati, zaključio je u jednoj predstavki Njegovom Veličanstvu sljedeće želje i zahtjevanja naroda Trojedne kraljevine predložiti, i naime:

1) Budući da Trojedne kraljevine kao države od uvijek slobodne i od Ugarske nezavisne sadašnju vladu ugarsku priznati niti mogu niti hoće, zato sve odluke po ministriju ugarskom s uvredom pravah ovih Kraljevinah i porugom banske časti izdate, da se unište – sadašnja pako privremena Trojedne kraljevine vlada potvrđi – za buduće pako, da se pod predsjedom bana za ove Kraljevine pod imenom »državnog vjeća« iz više vječnikah, tajnikah i ostalih potrebitih osobah sastavljeno i Saboru ovom odgovorno vladanje ustroji, kojega vječnike imenovat bi imalo na predlog bana Njegovo Veličanstvo, a ostale članove sam bi ban namještao.

2) Za financie, bojna i trgovačka djela, da se ustroji jedan ukupni odgovorni ministrij za čitavu Monarhiu. Kod istog pak ministrija da za zastupanje interesah ovih Kraljevinah bude od Njegovog kr. Veličanstva naimenovan državni, Saboru Kraljevinah ovih s potrebitim brojem pomoćnih osobah jedan odgovorni vječnik, koji bi sve naredbe centralnog ministeria, koje bi se Kraljevinah ovih ticala, protubilježio.

3) Državno vjeće ovih Kraljevinah, da vlada u duhu ustavne slobode svemkolikom Krajinom ovih zemaljah u svakom poslu, koji nije strogo i čisto vojnički, u kom bi isto samo od centralnog ministeria zavisila – zapovjedništvo pak nad svom vojenom silom ovih Kraljevinah po starodavnom pravu i običaju nek bude svagda povjerenom banu.

4) Službeni jezik u svemkolikom javnom životu bez svake iznimke u Trojednoj kraljevini da bude narodni tako, da i oni središnjega vladanja dopisi, koji bi se zemaljah ovih ticali, izključivo se u narodnom ovih Kraljevinah jeziku izdaju.

5) Svi predmeti, koji se unutarnjih zemaljah ovih poslovah tiču, neka spadaju u okrug Sabora ovih Kraljevinah, a glede onih posalah, koji se tiču skupnoga odnošenja Kraljevinah ovih prama ukupnoj Monarhii, neka se podveržuju Kraljevine ove zaključkom središnjega Sabora, kojemu će i središnji ministrij glede naredbah svojih pod odgovorom biti.

6) Da se Kraljevina dalmatinska kao celoviti dio sa Trojednom kraljevinom sjedini, a ostale jugoslavjanske pokrajine Monarhie austrijske, kao što je naovoustrojena Vojvodina Sèrbska, zatim Dolnja Štajerska, Koruška, Kranjska, Istria i Gorica da se u bližnji savez s ovima Kraljevinama metnu.

7) Prijateljski savez sa ugarskim puci u smislu pragmatičke sankcie i na temelju slobode, jednakosti i bratinstva neka se i nadalje uzderži – ali kako da se to proizvede,

želi narod Trojedne kraljevine tek onda odrediti, kad mu se pravedne želje od Njegovog kr. Veličanstva izpune, i kada pravo odnošenja Ugarske pram čelokupnoj Austrii jasnie poznato bude.

8) Sve politične i juridične deržavne častnike, kojih naimenovanje jedino u vlasti Njegovog kr. Veličanstva stoji – neka ban sad samo privremeno naimenuje, i Njihovom Veličanstvu potvrđenja radi podnese.

9) Dok se nov sudbeni red ne uvede, neka se prizivanje parnicah iz ovih Kraljevinah na prizivne sude u Ugarskoj ne dopušta.

10) Za promicanje izpunjenja željah Trojedne kraljevine, izabran je jednoglasno gospodin baron Franjo Kulmer, neka se kao zastupnik deržavah ovih kod prestolja Njegovog kraljevskog Veličanstva primi.

11) Da narod Trojedne kraljevine Požežku, Věrovitičku i Srěmsku županiju, kao i graničarske regimente, Gradišku, Brodsku i Varadinsku, pod imenom dolnje Slavonie poznate, – ne manje i kotare, rečki, bakarski i primorski ili vinodolski smatra kao celoviti dio Trojedne kraljevine, i da će ih kao svoje suprot svakom makar kojega protivnika nasertanju krěpko čuvati i braniti.

Buduć da je njegova preuzvišenost gospodin ban preduzeo Njihovo Veličanstvo osobno posětiti, da u važnom i pogibelnom domovine ove položaju lěk potraži, umolio ga je Sabor ovaj, da gore napomenute želje naroda sa privěženim sebi odborom Njihovom Veličanstvu osobno podněti izvoli, što je njegova preuzvišenost gospodin ban dragovoljno učiniti i obećao i jasno izpovědao, da on želje naroda uvek kao svoje smatra i štuje, i da će ih kao dosad i u buduće tako kao svoje Njihovom Veličanstvu preporučiti, i svagdě i u svako doba sa svom silom svojom podupirati.

Za pokazati pako dělom, da se Trojedne kraljevine ukupnoj deržavi ozbiljno prislanjaju, i da se izpunjenje željah naroda Trojedne kraljevine u obziru užjeg saveza sa celokupnom Austrijskom monarhiom laglje postići može, izabrani su jednodušno u Saboru gospoda Ljudevít Vukotinović, Ivan Kukuljević, Mojsia Georgievíć i Josip Žuvić za poklisare, na bližnji sabor ukupne Austrijske monarhie, da tamo želje i interes ovih Kraljevinah u smislu glavnih po Saboru ovom izrečenih načelah zastupaju.

Zajedno je Sabor istim sada izabranim poklisarom opredělilo svakom 6 for. sr. na dan izvan putnih troškovah, o kojim će u svoje vrěme posebni račun podněti, i zato bi deržavnoj peneznici u tom poslu dát shodni nalog.

Članak XII.

O podnešenom dělu verifikacialnom.

Uslěd děla od Odbora člankom VIII. za izpitivanje i popisavanje věrodajnih pisamah
1. iz poslanog i po njemu učinjenog predloga zaključio je